

GARANȚIILE AFERENTE RESTITUIRII CREDITULUI CA PARTE COMPONENTĂ A RAPORTULUI DE CREDIT BANCAR

Nicolae MARIAN,
magistru în drept, doctorand USM

SUMMARY

The purpose of this study is to identify the direct links between bank loan and credit guarantees provided by the debtor, relating to the repayment of the loan. Thereby, we bring a number of arguments that outline clear that a constructive relationship of a bank loan does not perform in the absence of primary or secondary collateral required by the lender which provides loan repayment. At the same time, arguments are described thoroughly enough so that to underline the statement that is titled in this article.

Keywords: bank loan, lending policy, collateral, direct link, bank deposits, lending funds, provisions

REZUMAT

Prezentul studiu cercetează legăturile directe dintre creditul bancar și garanțiile oferite de către debitor ce țin de rambursarea fondurilor creditate. Astfel, aducem o serie de argumente care demonstrează că o relație constructivă de credit bancar nu se realizează în lipsa garanțiilor primare sau secundare, solicitate de către creditor, prin care se asigură restituirea creditului acordat. Totodată, argumentele aduse sînt descrise suficient de minuțios, astfel încît să fie reliefată afirmația prin care se intitulează prezentul articol.

Cuvinte-cheie: credit bancar, politică de creditare, garanții, legătură directă, depozite bancare, fonduri de creditare, provizioane

Introducere. Potrivit *Dicționarului de drept civil*, alcătuit de către Dumitru Radescu, „creditul bancar” înseamnă o sumă de bani pusă la dispoziția clienților de către bănci, fiind acordată pe bază de documente bancare, iar în cazul creditelor de mare valoare – cu solicitarea privind constituirea garanțiilor reale [12, p. 342].

În completarea acestei definiții am remarca că, din punct de vedere juridic, creditul bancar implică în sine un spectru larg de relații între creditor și debitor, îndreptate în final spre eliberarea banilor destinați necesităților debitorului, în măsura în care acesta din urmă va garanta restituirea fondurilor eliberate de către bancă prin garanțiile uzual acceptate de către creditor.

Ca o entitate economică, creditul bancar reprezintă o categorie de relații sociale legate și de condițiile lui de rambursare [1, p. 336], de altfel ca și în cazul examinării juridice a acestei instituții. În esență, examinarea posibilității de eliberare a unui credit se efectuează în funcție de certitudinea creditorului referită la sursa primară de rambursare a acestuia, dar nu în ultimul rînd

cumulată și cu careva garanții suplimentare, prin care este asigurată executarea obligațiilor debitorului conform contractului de credit.

Totodată, la capitolul administrării riscului de creditare al contrapărții expus prin art. 286 alin. (2) din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, se menționează că: „Cadrul de gestionare a riscului de credit al contrapărții ține seama de riscurile de piață, de lichiditate, juridic și operațional care sînt asociate riscului de credit al contrapărții. În special, acest cadru de gestionare a riscului de credit asigură faptul că *instituția nu derulează tranzacții cu o contraparte fără a evalua bonitatea acesteia*” [22]. De acest principiu ține cont și instituția creditării din Republica Moldova.

În sensul dat sînt expuse instrucțiunile Băncii Naționale a Republicii Moldova (BNM), care vorbesc despre faptul că politica de creditare a băncii trebuie să fie

orientată spre protejarea activelor sale. Instrucțiunile specifice detaliate despre politica numită pentru fiecare tip de credit includ și examinarea gajului sau a altui tip de asigurare necesar.

Cerințele față de modalitățile de asigurare a creditelor, precum și formele acestora se determină în funcție de tipul creditului de către fiecare bancă în parte. O bancă trebuie să aibă instrucțiuni detaliate la dispoziția sa cu descrierea întregului proces de administrare pentru fiecare tip de credit, astfel încît să aplice corespunzător aprecierea gajului și a altor forme de asigurare a creditelor [3].

În acest context, unii autori spun că cea mai adecvată formă de garantare a creditului o constituie garantarea financiară, fapt care este posibil prin asigurarea în viitor a unor fluxuri de venituri suficiente pentru acoperirea cheltuielilor legate de rambursarea creditului și dobînzii aferente. Totodată, se procedează la garantarea creditului și cu elemente patrimoniale ale debitorului (active fixe și circulante) [2].

Astfel, prezentul articol are

drept scop demonstrarea faptului că garanțiile aferente restituirii creditului sînt parte componentă a raportului de credit bancar și, în absența unor garanții acceptate de către bancă, proiectul de creditare al debitorului va suporta un impact care va avea în marea majoritate a cazurilor drept efect imposibilitatea eliberării creditului către solicitant.

Metode și materiale utilizate. În procesul cercetării efectuate, s-a făcut apel la *metoda logică*, prin care a fost evidențiată necesitatea garantării obligațiilor debitorului ce reies din contractul de credit; *metoda inductivă*, ca parte componentă a metodei logice care conturează în studiul nostru „cazul, rezultatul și regula” aferentă obligativității de constituire a garanțiilor debitorului în favoarea creditorului; *metoda comparativă*, prin care se redau riscurile aferente creditelor garantate în raport cu cele negarantate. Ca materiale aplicate au servit lucrările specialiștilor iluștri din domeniul jurisprudenței, ca V. Volcinschi, A. Tarlapan, Oxana Robu, și specialiștilor din domeniul financiar-bancar: Nicolae Dardac, Teodora Vascu ș.a.

Rezultate obținute și discuții. În funcție de produsul emis, banca deci stabilește dacă condiționează sau nu eliberarea creditului cu constituirea unor garanții ce vor asigura suplimentar rambursarea lui. Prin art. 32 alin. (6) din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995 (în continuare – Legea RM 550/1995) [4], se explică: „Banca urmărește ca solicitantul de credit să dea dovadă de credibilitate în ceea ce privește rambursarea creditului. Rambursarea creditului poate fi garantată prin gaj al bunurilor mobile și imobile (ipotecă), prin garanție bancară, prin fidejusiune și prin alte modalități prevăzute de lege sau în contract. Banca are dreptul să acorde credit fără garanție (credit în alb) numai în cazul solvabilității și credibi-

lității înalte ale solicitantului de credit”.

Prin această normă, pe de o parte, băncilor expres nu li se indică obligativitatea asigurării executării obligațiilor ce reies din contractele de credit încheiate, dar pe de altă parte, creditele fără garanție se permit a fi acordate numai debitorilor a căror situație financiară asigură cu cea mai mare certitudine restituirea fondurilor creditare. În ceea ce privește infailibilitatea referită la restituirea unui credit neasigurat, am putea să o considerăm ca fiind una subiectivă în raport cu situațiile în care există un bun sau o altă garanție ce asigură restituirea creditului, ceea ce la rîndul său diminuează considerabil riscul nerambursării datoriei. Astfel, acordarea creditelor neasigurate se practică în mare parte în raport cu persoanele fizice, limitele creditului eliberat fiind echivalente cu doar cîteva salarii de funcție ale eventualului solicitant.

Pentru persoanele juridice, de asemenea există cîteva produse în baza cărora băncile pot oferi credite care nu vor fi asigurate cu gaj material, fiind în același timp în prezența unui grad de risc mai mare în ceea ce privește rambursarea banilor împrumutați și, de regulă, acest grad de risc se transpune în costul sporit al dobînzilor aplicate de către de creditor unui sau altui credit de așa natură. O legătură strînsă între relația de credit bancar și garanțiile aferente restituirii creditelor mai reiese și din cuantumul provizioanelor sau al reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiționale, care se calculează de la suma activelor/angajamentelor condiționale din fiecare categorie de clasificare aparte.

Astfel, potrivit Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin hotărîrea Consiliului de administrație a Băncii Naționale nr. 231 din 27.10.2011 [5], fondul de risc al unei sau altei bănci aferent creditelor eliberate constituie

de la 2% pînă la 100% din suma creditului eliberat. Modalitatea detaliată de calcul a acestui fond de risc este explicată prin pct. 13-17 și 22 ale Regulamentului numit. Creditelor asigurate cu gaj material li se creează un fond de risc mult mai mic decît pentru „creditul în alb”¹ în sensul prevederilor Legii RM 550/1995. În așa mod, băncile suportă cheltuieli mai mici în situația în care creditul eliberat este asigurat prin unul din mijloacele de garantare a executării obligațiilor acceptate de către banca creditoare, ceea ce constituie un temei suplimentar din care reiese necesitatea băncii referită la constituirea obligatorie a garanțiilor aferente rambursării creditului eliberat. Pînă la urmă, fiecare bancă în parte își creează o politică de creditare proprie, îndreptată spre asigurarea nemărginită a riscului nerestituirii creditelor eliberate, avînd preferințe distincte în ceea ce privește obiectul garanțiilor propuse, sarcina acestuia limitîndu-se doar la un nivel sporit de lichiditate. Astfel, pentru

¹ Potrivit art. 32 alin. (6) din Legea nr.550/1995, „credit în alb” este creditul acordat de către bancă debitorului fără careva garanție. În opinia noastră, această definiție ar trebui să fie completată cu sintagma „materiale sau secundare”, inclusă după cuvîntul „garanție”. Aceasta deoarece eliberarea unui sau altui credit în mod prioritar se garantează prin sursa primară de rambursare a creditului, care este formată fie din salariul debitorului, fie din alte venituri de care dispune acesta din urmă, cifra cărora ar reieși, ca exemplu, din rula-jele debitorului persoană juridică. Practica bancară implică pentru persoane juridice eliberarea creditelor fără gaj, dar fără gaj ele sînt doar la prima vedere. Fiecare credit de așa natură se garantează cel puțin prin constituirea gajului asupra dreptului de dispoziție a mijloacelor bănești din conturile curente ale întreprinderii deschise în banca creditoare, transformînd automat „creditul în alb” într-un credit garantat. Astfel, poate fi dedus că „credit în alb” se acordă numai persoanelor fizice în măsura în care debitorul nu garantează restituirea banilor altfel decît prin volumul viitoarelor venituri de care dispune și în funcție de care va fi capabil să-și onoreze corespunzător obligațiunile sale față de bancă.

creditor varianta ideală este atunci când obligația debitorului conform contractului de credit este asigurată prin garanțiile uzuale preferate de către acel creditor, perfecțiunea manifestându-se doar în situația în care nu apare necesitatea de a apela la acea garanție constituită. Conservarea dreptului de a apela la garanțiile constituite pînă la executarea deplină a obligațiilor debitorului pe contractul de credit oferă creditorului o punte sigură în ceea ce privește varianta alternativă de restituire a banilor din valoarea garanțiilor în urma apelului la acestea din urmă.

De altfel, drepturile la exercitarea garanțiilor în cea mai bună variantă trebuie să se stingă în acea fază suspensivă despre care vorbesc unii autori autohtoni în privința dreptului subiectiv de ipotecă. Ipoteca, la rîndul său, se naște, își produce efectul și poate să se stingă fără ca să fie tulburată prin apelul care eventual ar putea să fie făcut la ea [6]. Atunci cînd „obligație garantată” înseamnă o datorie pentru care dreptul creditorului la plată sau la altă formă de executare este asigurat printr-un privilegiu, un gaj sau drept de retenție, sau prin contracte de garanție reală, inclusiv datorii care rezultă din tranzacții de răscumpărare sau din alte contracte de garanție cu transfer de proprietate [7], iarăși poate fi desprinsă o legătură directă între relația de creditare și garanțiile aferente restituirii creditelor eliberate. Aceasta se datorează faptului că existența obligației de restituire a creditului, în cazul în care acesta a fost eliberat, este incontestabilă și necesită a fi garantată prompt, pentru ca să se facă abstracție de un eventual impact asupra patrimoniului debitorului. Certitudinea executării unei obligații prin apel la garanțiile care s-au constituit în acest sens este îndubitabilă, însă poate fi pusă la îndoială partea în care se va satisface creanța băncii. Aceasta se datorează faptului că valoarea garanțiilor

poate să-și schimbe gradul de acoperire a creanței bancare dintr-un motiv sau altul. Anume la această etapă creditorul vine cu solicitarea privind constituirea unor garanții suplimentare pe lîngă cele existente, astfel încît gradul de acoperire a creanței sale să atingă plafonul cerut de politica de creditare impusă de către banca creditoare.

Această manevră denotă caracterul providențial al creditorului, caracter care prezintă interes nu numai pentru creditorul propriu-zis, ci și pentru celelalte categorii de persoane acțiunile cărora sînt tangibile cu instituția financiară în cauză. Politica de creditare a băncilor mai cuprinde în sine toate informațiile ce țin de procedura eliberării creditelor și tehnicile de rambursare a acestora, formînd în cumul o descriere a procesului de creditare în ansamblul său. Totodată, politica de creditare nu în ultimul rînd prezintă mare interes și pentru deponenți, deoarece anume aceștia în mare parte formează fonduri pentru creditare. Această poziție o găsim și în literatura de specialitate.

Astfel, savantul rus **K. T. Trofimov** afirmă că băncile acționează cu titlu de intermediari financiari de bună credință datorită faptului că resursele pe care le oferă cu titlu de credit, în marea majoritate a cazurilor, nu le aparțin. Doctrinarul afirmă că partea resurselor proprii a băncii în procesul eliberării creditelor atît în practica internațională, cît și în Federația Rusă constituie nu mai mult de 10% din suma creditului eliberat. În așa mod, banca creditoare poate oferi credite din 3 surse distincte: 1) acționînd în calitate de agent al clienților care dispun de surplusuri financiare temporar libere (agent al deponenților); 2) efectuînd vînzări generate de procesul de multiplicare a depozitelor; 3) aplicînd acele maxim 10% din resursele proprii pentru creditarea unui sau altui solicitant. Are importanță deosebită afirmația

autorului citat referitor la obligativitatea debitorului ce ține de asigurarea executării obligațiilor aferente creditului bancar, indiferent de izvorul fondurilor creditare puse în aplicare, prin constituirea unei sau altei garanții uzuale raporturilor de credit bancar [9].

Dacă sursa fondurilor de credit indicată de către savantul K. T. Trofimov la punctele 1 și 3 este una relativ clară, atunci izvorul mijloacelor bănești consemnat de către autor la pct. 2 are nevoie de o explicație suplimentară. Astfel, întru completarea autorului citat mai sus am fi vrut să menționăm că multiplicarea depozitelor se realizează prin prisma circulației monetare continue, în măsura în care din quantumul unic încasat de la un subiect sau altul banca își formează fonduri de rezervă, diferența dintre suma total atrasă și această rată de rezervă fiind valorificată în procesul implementării fondurilor creditare, formîndu-se astfel o masă monetară artificială, generată de circulația faptică a unora și acelo-rași bani.

În economiile de azi, multiplicarea masei monetare se datorează în principal creșterii monedei scripturale, prin mecanismul acordării creditelor (*loans make deposits*) [10]. Moneda scripturală se definește ca fiind moneda de cont utilizată în decontările fără numerar, care este formată din disponibilități în conturi, cecuri, cambii etc. [11].

Pînă la urmă, susținem teza remarcată de către C. T. Trofimov în ceea ce privește procedura eliberării creditului și condițiile aferente acesteia. Totodată, această teză atestă o legătură certă între creditul bancar și garanțiile legate de rambursarea lui cel puțin datorită axiomei privind implicarea directă a resurselor atrase cu titlu de depozit în procedura de creditare.

O opinie similară este împărtășită și de doctrinarul autohton **Gheorghe Mîțu**, care afirmă că, din punct de vedere macroeconomic,

înseși băncile sînt intermediari pe piața de capital, deoarece, pe de o parte, prin activitatea lor ele atrag mijloace financiare disponibile de la persoane fizice sau juridice prin constituirea de depozite, iar pe de altă parte, plasează depozitele sub formă de credite celor care au nevoie de lichidități [8, p. 310].

În această ordine de idei, am putea afirma că atîta timp cît inițierea relațiilor de creditare se valorifică din contul resurselor atrase de către bancă de la deponenți, aceștia examinează calitatea precauțiilor aplicate de către bănci în procedura eliberării unui sau altui credit solicitat, interesele deponenților fiind îndreptate în special spre studiul modului de asigurare a obligațiilor debitorilor ce țin de creditele eliberate. Astfel deponenții pot da apreciere obiectivă riscurilor aferente fondurilor ce le-au depozitat în conturile băncii, examinînd ansamblul tehnicilor aplicate întregului flux de eliberare a creditelor de către o bancă sau alta.

Adevărat este că această regulă e utilizată în mare parte doar de către deponenții ale căror depozite sînt mari și depășesc zeci și sute de milioane în lei moldovenești. Deponenții care plasează sume mici, eventual manifestă mai puțin interes în această privință, iar unii nu sînt interesați în general de activitatea bancară în ansamblul său, deoarece banca servește pentru dînșii nu ca un agent comercial, ci ca o instituție în cadrul căreia banii vor fi într-o siguranță mai mare decît acasă. Totodată, deponenții sînt interesați și de modul în care se valorifică banii pe care i-au transmis băncii, limitîndu-se în mare parte doar la modul și mijloacele de asigurare a rambursării fondurilor de către clientul care le-a primit de la această bancă.

Pe același plan primar este pusă în discuție și posibilitatea restituirii imediate a depozitului constituit la scadența acestuia sau la prima necesitate a deponentului. În situația

în care deponentul vine cu solicitarea restituirii imediate a mijloacelor bănești depozitate, banca este obligată să restituie sumele bănești în strictă concordanță cu prevederile art. 1227 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova (CC RM) [16], care vorbește despre faptul că, indiferent de tipul depozitului, deponentului trebuie să i se elibereze fondurile pe care acesta le-a transmis anterior băncii. Atunci cînd resursele atrase prin depozite bancare ating plafonul unor sume destul de mari și sînt puse în circulație de către instituția financiară în care sînt depuse, eventual pentru bancă ar fi dificilă restituirea acestor fonduri doar din sursele personale, în situația în care returnarea lor către bancă de la beneficiarul creditului nu a fost asigurată calitativ la momentul eliberării acestor bani în baza unui sau altui contract.

Chiar dacă eliberarea ulterioară a banilor de către banca intermediară a fost asigurată prin careva garanții, oricum ar putea apărea dificultăți cu privire la restituirea sumelor datorate, însă dificultățile în cauză se vor califica ca fiind temporare în raport cu situațiile în cadrul cărora creditele eliberate de către bancă din fondurile depozitate de către deponenți nu sînt asigurate.

Un exemplu proaspăt în această privință poate fi cauza civilă intentată la cererea BC „VICTORIABANK” SA versus Banca de Economii, prin care BC „VICTORIABANK” SA solicită restituirea forțată a depozitului bancar ajuns la scadență la data de 21.05.2014 în mărime de 93 milioane de lei din total 100 milioane predate cu titlu de depozit [13, 23].

Pînă la urmă, efectul garanțiilor constituite de către debitori sau terțe persoane în favoarea băncilor se rezumă la satisfacerea creanței bancare din realizarea drepturilor ce reies din acele garanții, realizarea bunurilor gajate, acestea din urmă fiind calificate drept sursă se-

cundară de rambursare a creditelor de care beneficiază acești debitori. Deci, dacă politica de creditare a băncii nu descrie clar obligativitatea asigurării obligațiilor debitorului ce reies din contractul de credit încheiat cu banca, deponenții care depun sume mari pe conturile de depozit ale băncilor vor avea un interes incert în ceea ce privește inițierea colaborării cu banca care nu redă claritate privind construcția unei relații de creditare asigurate pe deplin în partea obligațiilor debitorului, cu menționarea expresă a gradului de acoperire cu gaj material a sumei datorate.

Astfel, în baza materialelor examinate în prezentul studiu, este cert faptul că garanțiile aferente rambursării creditelor sînt parte componentă a raportului de creditare și datorită faptului că modul de abordare a constituirii acestora prezintă interes semnificativ pentru deponenții din sursele cărora în mare parte se formează fondurile de creditare.

Totodată, atîta timp cît raportul de credit bancar este unul obligațional, el poate fi sistematizat cu raporturi de orice natură, care se pot califica ca fiind accesorii relației de creditare prin sporirea gradului de asigurare ce ține de executarea obligațiilor debitorului care reiese din contractul de credit bancar. Prin această afirmație de asemenea se elucidează considerabil faptul că garanțiile aferente restituirii creditului sînt parte componentă a raportului de credit bancar. Unii autori autohtoni definesc *creditul bancar* ca fiind ”relații economice dintre creditor și debitor care se oferă contra plată cu condiția **ca să fie asigurate**, rambursate la timp și utilizate în scopuri bine determinate” [14, p. 64]. Din această definiție putem observa că asigurarea creditului bancar este o condiție obligatorie, îndreptată spre construcția corespunzătoare a unei relații de creditare viabile.

Totodată, viabilitatea unei rela-

ții de creditare diferite de „creditul în alb” poate fi afectată considerabil în situația în care nu se constituie garanțiile solicitate de către bancă aferente rambursării banilor împrumutați, ceea ce denotă o dată în plus legătura strânsă dintre garanțiile aferente rambursării creditelor și raporturile de creditare propriu-zise. Acest lucru reiese atât din literatura de specialitate, cât și din legislația în vigoare. Astfel, cercetătoarea autohtonă **Oxana Robu** afirmă că una dintre trăsăturile caracteristice ale creditului este prezența unei garanții reale (materiale), atunci când un bun existent poate fi vândut în cazul nerambursării creditului, sau existența unei garanții personale, în cazul în care este suficient angajamentul personal al debitorului [15, p. 246].

Pe lângă aceasta, este de menționat faptul că, în cazul neconstituirii garanțiilor aferente rambursării creditului, raportul de creditare poate fi afectat de impactul manifestat prin refuzul creditorului de prestare a fondurilor creditare, ceea ce este fundamentat în prevederile legislației. Prin art. 1241 alin. (1) lit. „b” din CC RM se dispune că: „Creditorul este în drept să refuze executarea obligației de a pune la dispoziția debitorului creditul dacă, după încheierea contractului de credit, debitorul sau terțul încalcă obligația de a acorda *garanții de rambursare* a creditului pe care și-a asumat-o sau alte condiții înaintate de bancă pentru punerea la dispoziție a creditului.” Din conținutul acestei norme poate fi desprinsă o altă legătură dintre creditare și garanțiile aferente restituirii creditului, datorită faptului că nașterea unui raport de credit bancar este condiționată prin lege și de constituirea garanțiilor ce țin de rambursarea datoriei.

Un temei de bază în sensul studiilor precedente efectuate de către noi, care ar putea avea drept efect rezilierea contractului de credit, își are originea în situațiile în care:

debitorul nu oferă *garanțiile suplimentare* solicitate de către bancă, dacă acestea nu au fost constituite valabil sau ulterior constituirii acestora una sau mai multe garanții încetează din oricare alt motiv să producă efecte depline, inclusiv prin reducerea valorii acestora [17]. Deci este evident că și pe segmentul în cauză lipsa garanției aferente rambursării creditului poate servi drept impediment pentru o relație de creditare constructivă în interesul ambelor părți contractante. Acest fapt relevă o dată în plus o covalență între aceste două instituții strâns legate. Dacă din întreaga întindere a garanțiilor uzuale ce se aplică în procesul asigurării executării obligațiilor debitorilor, aferente contractelor de credit încheiate, nu reiese expres faptul că garanțiile sînt niște raporturi accesorii față de obligațiile garantate, atunci din legislația care reglementează gajul și ipoteca acest lucru poate fi desprins.

Astfel, la momentul asigurării facultative a riscurilor financiare ce țin de rambursarea unui sau altui credit eliberat de către o societate de asigurări, din prevederile Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006 [20] nu se desprinde că asigurarea constituită este una accesorie raportului principal, deși din esența propriuzisă a lucrurilor ar decurge acest caracter accesoriu. Totodată, potrivit Directivei nr. 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului, adoptate la Bruxelles la 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară, „obligațiile financiare garantate” se definesc ca fiind obligațiile ce sînt garantate printr-un contract de garanție financiară și care conferă dreptul la plata unei sume de bani și/sau la transmiterea (proprietății asupra) unor instrumente financiare [21]. Definiția instrumentului financiar, la rîndul său, este expusă relativ clar în Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al

Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 [22]. Astfel, potrivit Regulamentul nr. 575/2013, *instrument financiar* înseamnă un contract care generează simultan un activ financiar pentru una dintre părți și un pasiv financiar sau un titlu de capital pentru cealaltă dintre părți.

Din noțiunile expuse, nu poate fi desprins expres caracterul accesoriu al garanțiilor aferente obligațiilor financiare născute în patrimoniul unui sau altui subiect de drept civil, contractele de garanție financiară fiind calificate ca instituții autonome. Cu toate acestea, prin art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26.06.2008 se explică: ipoteca se instituie în vederea garantării executării obligației și reprezintă un **raport de drept accesoriu față de obligația garantată**, fiind condiționată în timp de durata acesteia, dacă legea sau contractul de ipotecă nu prevede altfel [18]. Legea cu privire la gaj nr. 449 30.07.2001 [19] nu conturează același lucru ca și Legea cu privire la ipotecă, chiar dacă Legea cu privire la gaj a suferit recent o serie de modificări esențiale [24]. Aceasta se datorează faptului că Legea cu privire la gaj a intrat în vigoare mai devreme decît Codul civil al RM, care a dat o explicație suplimentară noțiunii de *gaj*, făcînd trimitere prin art. 454 alin. (2) la faptul că gajul se află în legătură cu obligația garantată prin gaj, reprezintă un **raport de drept accesoriu față de obligația principală** și este condiționat în timp de durata acesteia, dacă legea sau contractul de gaj nu prevede altfel. Prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 173 din 25.07.2014 [24], prin care a fost modificată Legea cu privire la gaj nr. 449 30.07.2001, oricum s-a omis accentuarea caracterului accesoriu al gajului în raport cu

obligația principală, însă accentuarea caracterului accesoriu al gajului față de obligația principală, în opinia noastră, este indispensabilă. Deci ipoteca și gajul nu pot exista autonom, în modul în care o obligație sau alta asumată de către debitor ar putea fi independentă de careva raporturi suplimentare.

Concluzii. Așadar, toate garanțiile uzual aplicate procesului de creditare au un caracter accesoriu, care este menționat expres în lege sau subzistă tacit. Acest caracter accesoriu nu are o altă menire decât sarcina de a da naștere afirmației că anvergura relațiilor de creditare nu se poate desfășura în absența unor asigurări certe, scopul cărora este limitat la garantarea executării obligațiilor asumate de către debitor ce reies din contractul de credit încheiat. Excepție de la regula dată eventual ar fi fost „creditul în alb”, dar și acesta, de fapt, este garantat prin sursa primară de rambursare ce reiese cel puțin din încasările de care se bucură debitorul parte a contractului de „credit în alb” în procesul activității și/sau existenței sale.

Referințe bibliografice

1. М.В. Романовский и др. Финансы, денежное обращение и кредит. Под ред. М.В. Романовского, О.В. Врублевской. Москва: Юрайт, 2006, 543 с.
2. Nicolae Dardac, Teodora Vascu. Moneda și creditul. Capitolul V. <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=98&idb> (Vizitat la 28.08.2014).
3. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 8/24 din 30.01.1998.
4. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1/2 din 01.01.1996.
5. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-221/2007 din 09.12.2011.
6. V. Volcinski, A. Tarlapan. Condițiile exercitării dreptului subiectiv de ipotecă. În: Revista Națională de Drept, nr. 8, 2011, p. 2.
7. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 173/190 din 12.06.2014.
8. Mîțu Gheorghe. Reprezentarea și intermedierea în dreptul privat. Chișinău: Tipografia “Notograf Prim”, 2014, 386 p.
9. Трофимов К.Т. Правовое регулирование банковского кредита и способов его обеспечения. В: Закон и право. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2005, № 4, с. 59-63.
10. <http://www.stiucum.com/finante/banci-si-burse/Sisteme-monetare-nationale15518.php> (Vizitat la 15.09.2014).
11. <http://www.comunicatedepresa.ro/moneda-scripturala/definitie/> (Vizitat la 15.09.2014).
12. Dumitru Radescu. Dicționar de drept civil. București: Editura MONDAN, 1994, 1079 p.
13. Încheierea nr. 2c1698/14 din 18.08.2014 emisă de către Judecătoria Centru, judecător Maria Negru, prin care s-a intentat cauza civilă.
14. Gheorghe Rusu. Bănci finanțe comerț internațional cu indexuri și termeni în limbă rusă și engleză. Chișinău: Editura Princeps, 2002, 233p.
15. Gheorghe Chibac, Sorin Brumă, Oxana Robu, Natalia Chibac. Drept civil. Contracte și succesiuni. Curs universitar. Ediția a doua, Chișinău: Tipografia Centrală, 2014, 392 p.
16. Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 82-86/661 din 22.06.2002.
17. Nicolae Marian. Libertatea decizională a părților contractante cu privire la rezilierea contractului de credit bancar. Aspecte comparative. În: Legea și Viața, nr. 10 din 2014, p. 34-40.
18. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 165-166/603 din 02.09.2008.
19. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 120/863 din 02.10.2001.
20. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 47-49/213 din 06.04.2007.
21. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, nr. L 168/43 din 27.06.2002.
22. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, nr. L 176/1 RO din 27.06.2013.
23. <http://unimedia.info/stiri/bem-vrea-sa-cumpere-unibank--dar-are-datorii-de-93-mln-lei-la-victoriabank-81910.html> (Vizitat la 19.09.2014).
24. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 231-237/531 din 08.08.2014.